

Naslov: Zvonko Kusić

Autor:

Rubrika/Emisija: Obzor

Žanr: intervju

Površina/Trajanje: 2.757,37

Naklada: 60.579,00

Ključne riječi: HAZU, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Akademik, AKADEMIKINJA,

16/17 Društvo intervju

PREDSJEDNIK HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI U POVODU DANA HAZU

P

redsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti **Zvonko Kusić** u velikom intervjuu za Večernji list odgovara na sva pitanja koja se u ovom trenutku vežu uz HAZU i njegovu ulogu u društvu. Kusić je svjestan da su Akademiji elita hrvatskog društva, pa i iz toga proizlazi pritisak na Akademiju da se svakodnevno očituje oko najvažnijih pitanja.

:: Puno je aktualnih pitanja na koja ni vlasti, ni oporba, a ni šira društvena zajednica nemaju kvalitetan odgovor. Na koja pitanja je HAZU spreman dati odgovor društvenoj zajednici?

I danas se u nas vodi bitka, možda, ne manje važna od one prije dva desetljeća. Nastavlja se bitka za Hrvatsku koju su branitelji u Domovinskom ratu izgovali svojom hrabrošću i žrtvom. Tada ostvarena samostalnost sada je ugrožena na drugi način, gospodarski. Za nas bi trebalo biti utješno to što je sudbina opet u našim rukama i što ćemo je oblikovati svojim radom i ponašanjem. Moramo postati kompetitivni s drugima u nemilosrdnom globaliziranom svijetu i stalno ćemo se suočavati s onima koji su bolje organizirani i u stanju jeftinije proizvoditi od nas. Da bismo u tome uspjeli potrebno nam je zajedništvo slično onome u Domovinskom ratu. Trebaju da neko lupi šakom o stol i donese neki preokret (tu dijelom spada i traženje nekoga magičnog programa) pokazuje da mi kao društvo ipak podsvjesno želimo bezbolna rješenja naših problema. Tu spada i uporno traženje krivaca umjesto konstruktivnog djelovanja, bučne kritike, prijedlozi optimalnih ili nereálnih rješenja, dok konstruktivna rješenja nisu nikada atraktivna. Trebamo samo pogledati zemlje koje nisu u krizi, one ne rještavaju takav stil. Mi smo skloni dramatičnim potezima, a ne učinkovitoj organizaciji, pridržavanju propisa, disciplini, samostalnoj, sustavnom i strpljivom radu koji jedino donosi dugoročno rezultate. To je ono što je osnovno i najvažnije za izlaz iz krize i predviđet je koji ne ovisi o političkoj opciji na vlasti. Tada ćemo imati i toliko željene investicije za kojima čeznemo. To međutim traži promjenu odnosa prema radu, rješavanja loše državne i javne uprave i pravne nesigurnosti, ukoliko promjenu mentaliteta. To je međutim najteže. Radi se o tisuću malih poteza, a ne jednom velikom.

:: Kako gledate na svjetonazorske sukobe kojima se trenutno opterećuje društvo?

Nije jako čudno da se u prvi plan sve više stavljaju svjetonazorski sukobi. Po tome se naime suprotstavljene strane uglavnom i razlikuju, dok bi potrebna rješenja bila vjerojatno vrlo slična i krajnje nepopularna. Poželjnim promjenama ne pogoduje postojeca atmosfera u kojoj svi o svemu nekritično govore i sude, pa se ne dobiva na konstruktivnoj kritičnosti i dodatno se narušavaju već ionako niski kriteriji. U takvoj klimi Akademija se često poziva da nekoga prozove, kritizira ili napadne i tako se uruče u bolesne svade koje ničemu ne vode.

Sada je nužno potreban konsenzus nacije oko nekih temeljnih pitanja i HAZU je ona institucija koja to može i treba osigurati. Konsenzus oko zajedničkih vrijednosti promiče izgradnju

jedinstva i unutarnje kohezije i jača povjerenje unutar društva.

Kriza gospodarska, a i društvena nije posljedica samo nekih grešaka već načina života suvremenog čovjeka, konzumerizma, to jest života na dug. Mi smo desetljećima trošili više nego što smo zaradivali. Moramo se naučiti da ćemo raditi više za daleko manje. Dodatna je teškoća loša ekonomska situacija većeg broja građana koji nisu krivi za svoj položaj i često ne mogu podnijeti i shvatiti reformске promjene koje bi trebalo provesti, a za koje bi bio potreban opći društveni konsenzus. Bilo kojoj vladi će smjot to biti teško, promjene u društvu nisu lagane, rezultati su dugoročni i nisu vidljivi odmah, a u nas u skoro ničemu nema kontinuiteta. Svi se grčevito opiru promjenama. S druge strane utjecaj bilo koje vlade je zapravo mnogo manji nego što mi to doživljavamo jer je mnogo više zadanih okolnosti. Dugo-

ročni utjecaji njihovih postupaka se ne bi često ni prepoznali i javnost ih teško razumije.

:: Pozivate li vi, u političkom smislu, na veliku koaliciju?

Široki konsenzus (u bilo kojem obliku) bi bio znak zrelosti društva u jednoj ozbiljnoj situaciji. Bojim se da se bez toga neće moći izvršiti potrebne promjene. Ako u tome ne uspijemo, u EU ćemo zauzeti mjesto kao slabo, neorganizirano društvo. Tada ne sažmo da nećemo iskoristiti prednosti i šanse koje se pružaju već će nam drugi uređivati život i donositi odluke. Čini se kao da je ova kriza iznjela na vidjelo sve ono što nismo dobro radili u proteklom razdoblju, a bili smo uključeni u takav život. Osim gospodarske postoji i kriza duha i poremećen sustav vrijednosti. Došlo je i do destrukcije gotovo svih institucija i raspada većine proklamiranih vrijednosti i relativizacije svih mjera. Sa-

Suprotstavljene strane u društvu uglavnom se i razlikuju po svjetonazorskim stavovima dok bi potrebna rješenja bila vjerojatno vrlo slična i krajnje nepopularna

da to treba miješati i tu su potrebna odricanja i solidarnost.

K tome treba dodati da se u kriznim vremenima loši potezi i nepromišljenost često pojačavaju. U nas je previše destrukcije i negativne energije i stječe se dojam da se svakoj akciji koja se planira poduzeti nalazi masa nedostataka i ona se zaustavi ili uspori. Poseban je problem zakonodavni okvir. Mnogi zakoni i propisi su neprovedivi ili teško provedivi što dovodi do toga da se slabo pridržavamo i drugih propisa. Zakoni i pravila se prečesto mijenjaju što daje osjećaj nesigurnosti. Neki propisi opet proturječe jedni drugima. Čini mi se bitno da se u tome području uvede red.

Za promjene navika i mentaliteta potrebno je dugo vremena i stalni rad svih u društvu i u najmanjim stvarima što je dio civilizacijske razine i kulture.

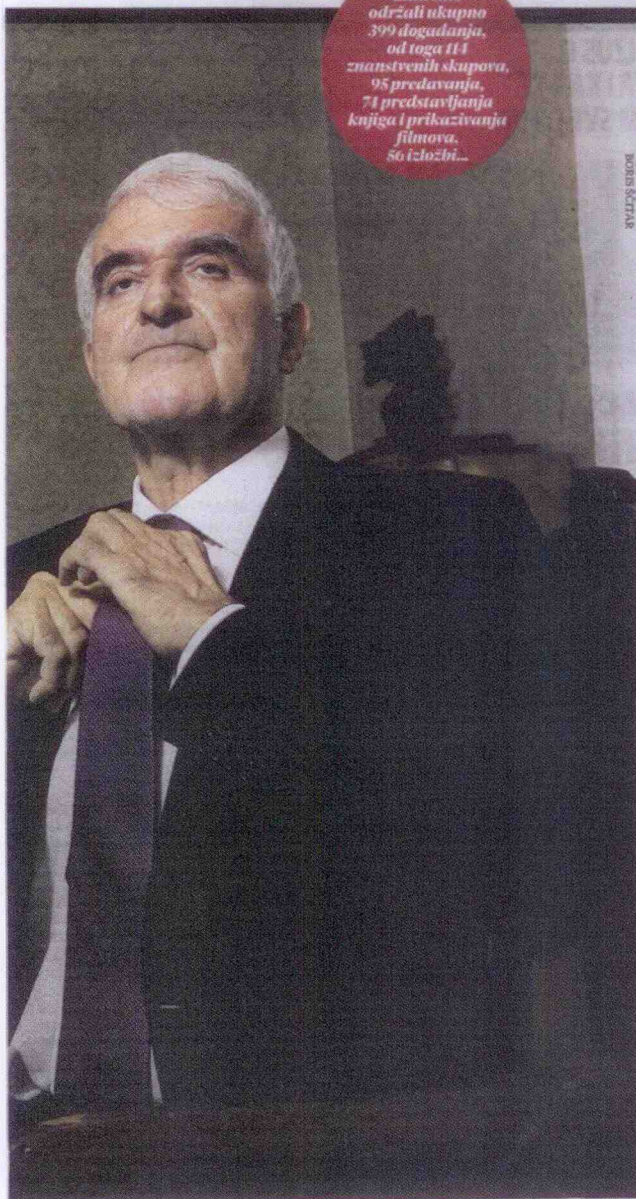
:: Dobro, kako Akademija onda može pomoći društvu da se stabilizira.

ZVONKO KUSIĆ

Široki konsenzus bio bi znak zrelosti društva. Bojim se da se bez toga neće moći izvršiti potrebne promjene

O ulozi Akademije u politici i društvu, ali i izlasku iz krize **razgovarali Denis Derk i Goran Ogrušić**

Lani smo održali ukupno 399 događanja, od toga 114 znanstvenih skupova, 95 predavanja, 74 predstavljanja knjiga i prikazivanja filmova. Što izložbi...

BORIS SHTAJAR

Težnja da netko lupi šakom o stol i donese preokret (tu dijelom spada i traženje magičnog programa!) pokazuje da mi kao društvo podsvesno želimo bezbolna rješenja naših problema

znanstvenih skupova posvećenih dugoročnoj strategiji gospodarskog razvoja Hrvatske s ciljem utvrđivanja materijalnih i sustavnih uvjeta u kojima djeluje hrvatsko gospodarstvo, kao i osnovnih problema njegove strukture. Jasno je da će tek s razvojem gospodarstva biti više sredstava i za znanost i za kulturu, no kako bi do toga došlo smatramo da je vrijeme za zaokret i promjenu dosadašnjeg neodgovornog načina ponašanja. Uspjeh ne počiva na velikim riječima, parolama i strategijama. Nama se na jednoj razini druge nacije čine da imaju bolje ideje, ili vizije, no red, rad i disciplina i odgovornost važniji su za uspjeh od dobrih ideja kojih u nas ne nedostaje. Problem u Hrvatskoj nije u nepostojanju vizije nego u njezinoj realizaciji. Kod nas kad imate i najbolju ideju odmah se nađe mnogo drugih koji vam to osporavaju, urušavaju i ne dopuštaju da se ona izvede. Osim toga, kod nas postoji slabije razvijen osjećaj za opće dobro. Tu je ključ problema i HAZU nastoji utjecati na promjenu našeg mentaliteta i načina razmišljanja, što nije lako.

:: Ali hoće li te ideje i poruke sa skupova čuti netko iz vlasti? Je li istina da vam se obraća sve više ministara aktualne Vlade?

Često me pitaju koliko vlasti slušaju Akademiju. Vlast mora donositi odluke na dnevnoj razini, a Akademija probleme promišlja na duži rok, no naši stavovi ipak kapilarno ulaze u društvo i dugoročno postaju prihvaćeni kod onih koji donose odluke. Općenito, Akademija bi trebala riješiti utjecaj na političke odluke, a više na formiranje društvene svijesti. Američka vlada, primjerice, od Američke akademije naručuje razne znanstvene elaborate, ali ta stručna mišljenja ona ne mora prihvatiti. Konačnu riječ uvijek ima politika. Utjecaj je Akademije indirektan, ona treba pokazati što je znanstveno i što je utemeljeno. Akademija je nezavisna institucija i njezin znanstveni i moralni autoritet trebali bi biti garancija da će mišljenja koja se ondje artikuliraju biti kvalitetna, a koliko će od toga zaživjeti u praksi nije moguće uvijek predviđjeti.

:: Gdje je po vašem mišljenju danas Akademija u društvu, a gdje bi trebala biti? Koja je po vama uloga HAZU u hrvatskom društvu?

Postoje pritisci i zahtjevi da se HAZU svrsta na ovu ili onu stranu, uz ovu ili onu političku opciju, a ti zahtjevi uglavnom dolaze s ekstremnih pozicija. No HAZU se tome uspješno odupire i izbjegava se baviti dnevnopolitičkim temama. Akademijina snaga je u nezavisnosti i otokom prema dnevnoj politici. Mi u društvu podržavamo samozatajan, strpljivi i tihi rad koji jedini stvara istinske vrijednosti i daje prave rezultate te nastojimo smjernicama utjecati na one koji donose odluke. Nažalost, te nije u nas toliko na cijeniti. Svi pričaju o nekim velikim potezima i mi smo nacija koja je impresionirana

samo herojskim akcijama, a nitko se ne bavi radom. Vizija Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti je da hrvatsko društvo bude društvo znanja i znanosti i stoga se zalažemo za uključivanje hrvatske znanosti u europske i svjetske tokove znanosti. Zalažemo se i za brigu o hrvatskoj kulturnoj baštini i njezinoj afirmaciji u svijetu jer to su bitni čimbenici duhovnog, gospodarskog, političkog i sveopćeg napretka Hrvatske. Smatramo da se bolja Hrvatska može izgrađivati samo uz neprestani znanstveni i kulturni napredak, kako bi izborila mjesto među i razvijenijim nacijama Europe i svijeta koje joj pripada s obzirom na njene potencijale. Također, ciljevi do kojih nam je stalo su jedinstvo, solidarnost, ustrajnost, konstruktivnost, strpljivost, optimizam i odgovornost prema sebi, svojoj domovini i budućim generacijama.

:: U prostorima HAZU svakodnevno se održavaju tribine, predavanja i brojne druge aktivnosti. Što još želite napraviti da biste približili Akademiju široj javnosti?

Protekla godina bila je vrlo intenzivna za HAZU. Održali smo ukupno 399 događanja, od toga 114 znanstvenih skupova, savjetovanja i okrugh stolova, 95 predavanja, 74 predstavljanja knjiga, prezentacija programa i prikazivanja filmova, 56 izložbi, 19 posjeta stranih delegacija te po deset skupštinskih zasjedanja i komemoracija. Izdali smo i 200 knjiga i časopisa. Dakle, u prosjeku smo svaki dan imali oko dva događanja i izdali prosječno četiri publikacije tjedno. Posebno bih istaknuo tribine koje se svako četvrtka održavaju u Knjižnici HAZU i koje su postale već tradicionalni oblik dijaloga Akademije s javnošću. Na skupovima najkompetentnijih stručnjaka i znanstvenika iz i izvan Akademije su obradene aktualne teme iz područja gospodarstva, poljoprivrede, šumarstva, energetike, nafte i plina, zaštite okoliša, prometa, pomorstva, prirodnoznanstvenih istraživanja Jadrana, pravosuđa, zdravstva, jezika, obrazovanja, demografije, istraživačke infrastrukture i drugo. Redovito su na kraju doneseni zaključci ili preporuke. Građani su odlično prihvatili i također već tradicionalne Dane otvorenih vrata HAZU koji su lani u studenom obuhvatili 146 manifestacija, a Akademiju i njene jedinice u Zagrebu 11. i 14. hrvatskih gradova na 34 lokacije tih je dana posjetilo više od 8000 osoba.

Među ostalim, Akademija je lani osnovala Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Križevcima koji će se prioritarno baviti poljoprivredom te Zavod za klinički i transplantacijsku imunologiju i molekularnu medicinu u Rijeci. Time je Akademija težila staviti na ona područja za koja se smatra da će u budućnosti biti prioriteti razvoja Hrvatske.

Je li Hrvatska država za kulturu će ove godine izdvojiti tek 0,49 posto budžeta. Puno veća nisu niti izdvajanja za znanost. Nije li Akademija trebala reagirati na ove brojnice? Treba biti svjestan da je stanje s državnim proračunom teže nego što mislimo. Novca naprosto nema, odnosno trošimo novac koji nismo zaradili. U okolnostima krize svaka vlada uvijek smanjuje sredstva znanosti i kulturi jer se negativan učinak toga ne vidi odmah nego tek kasnije. Dugoročno je to sigurno loše. No ako se novcem pametno gospodari rezultat i uspjeh mogu se ostvariti i s manjim iznosima. Treba znati definirati prioritete projekata i novac preusmjeriti u njih.

nastavak na stranici 18.

:: Predsjednik Sabora Jospin Leko i predsjednik HAZU Zvonko Kusić na Danima otvorenih vrata Akademije
GÖRAN STANZEL/PIXSELL

pronade, ako ne želi biti uključena u dnevnopolitičke probleme?

Akademija je jamac stabilnosti i jedinstva nacije i jedna od najvećih konstanta društva te treba biti prepoznata kao referentno mjesto koje naciji osigurava pouzdan pristup svim izazovima u društvu, ali ne na dnevno-političkoj osnovi.

Uloga Akademije je važna za formiranje društvene svijesti (prevenstveno odgovornosti) te promjene poremećenog sustava vrijednosti što dugoročno jedino može dovesti do istinskih društvenih promjena.

Akademija već dugo poziva na konsenzus o strateškim nacionalnim pitanjima, pa i kad se radi o gospodarskom razvoju o kojem sve ovisi. Još 1995. Akademija je upozorila na negativne trendove u kretanju vanjskotrgovinske bilance, inozemnog duga i nezaposlenosti, a u razdoblju od 1999. do 2003. organizirano je pet

18/19 Društvo intervju

AKADEMIJA VEĆ DUGO POZIVA NA KONSENZUS O STRATEŠKIM NACIONALNIM PITANJIMA, PA I KAD SE RADI O GOSPODARSKOM RAZVOJU O KOJEM SVE OVISI

„Kako to da je u vrijeme štednje HAZU uspjela dobiti 1,1 milijun kuna više iz budžeta u odnosu na 2013. godinu? Radi točnosti informacije treba reći da je nedavnim rebalansom proračuna taj iznos smanjen za oko 783.600 kuna, tako da povećanje u konačnici iznosi oko 320.000 kuna u odnosu na visinu sredstava iz proračuna u 2012. i 2013. Podsjećam i da je u proračunu za 2012. HAZU dobio 5,2 milijuna kuna manje nego prethodne godine, što je bilo devet posto ukupnih sredstava iz državnog proračuna. Istovremeno, smanjena je priljev sredstava od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva kulture, županija i gradova i nije bilo lako nadoknaditi taj manjak. Srećom, Akademija je to uspjela zahvaljujući akumuliranim sredstvima iz ranijih razdoblja.

„Osnovali ste Odbor za zaštitu dobara od nacionalnog interesa. Zna li se što je uvršteno među ta dobra? Odbor je osnovan u ožujku 2013. i cilj mu je valorizacija dobara, njihova zaštita i racionalizacija gospodarenjem tim dobrima. Radi se o opsežnom i multidisciplinarnom projektu u koji je uključeno više od 80 stručnjaka i tijekom 2014. očekuje se publikacija koja će upozoriti na najvažnija dobra od nacionalnog interesa i u kojem će HAZU iznijeti svoj stav o njihovoj zaštiti. Bit će uključeni prirodni i kulturni krajevni, kulturno-povijesni spomenici, urbane i ruralne cjeline, izvori energije, vode, šume, otoci, poljoprivredno zemljište, infrastruktura, jezik, nematerijalna baština, demografija, etičke i bioetičke vrijednosti... ukratko, sve ono što Hrvatska ima, bez obzira postoji li svijest da se radi o dobrima od nacionalnog interesa ili ne. Neke od tih dobara, o kojima će biti izrađeni znanstveni i stručni radovi su primjerice urbane kulturno-povijesne cjeline, kulturna dobra ruralnog prostora Hrvatske, hrvatska književnost, infrastruktura Hrvatske, šume i šumarstvo, vinogradarstvo i vinarstvo, vjetroelektrane u Hrvatskoj, energetski potencijali sunčeve energije, ugljikovodonični potencijali, zalihе ugljena, nemetalne mineralne sirovine i drugo.

„Kada ćete otvoriti Soba nobelovaca koja je odavno uređena? Soba nobelovaca u Knjižnici HAZU tek je dio memorijalnog prostora koji bi bio posvećen hrvatskim nobelovcima. U njima su ekspanziji posvećeni dvojici hrvatskih nobelovaca, Lavoslav Ružički i Vladimiru Prelogu, a kako bi projekt bio zaključen u tijeku je projekt izrade izložbenog postava posvećenog trećem hrvatskom nobelovcu, Ivi Andriću. Također, postav posvećen Ružički i Prelogu kao i Miroslavu Križići još treba dopuniti kako bi prikaz njihova života i djelovanja bio cjelovitiji. Nadamo se da ćemo tijekom 2014. prikupiti potrebna financi-

ska sredstva i da ćemo uspjeti otvoriti Muzej nobelovaca u cijelosti kako je bio i zamišljen.

„Za mjesec dana birate nove članove, no doljam je da je pomlađivanje zaustavljeno. Premalo je i žena u HAZU. Tako je razred za književnost gotovo potpuno muški (redovni članovi i članovi suradnici). Hoće li kandidatkinja Dubravka Oračić Tolić sama uspjeti promijeniti taj muški imidž? Uvijek će biti prigovora zašto je netko izabran za akademika, a netko ne. Nije lako zadovoljiti očekivanja stručne i šire javnosti. S jedne strane se prigovara zašto neka starija osoba nije akademik, a kad je se napokon izabere tada se čuju prigovori zašto među akademcima nema više mladih. Naravno da bismo voljeli da među akademcima imamo više žena i mladih, međutim spol i dob ne mogu imati ključnu ulogu kod primanja nekog istaknutog znanstvenika i umjetnika u HAZU. Što se tiče žena, HAZU ih ima u ovom trenutku 14, što je 10 posto ukupnog članstva, a to je više nego u akademijama nekih zapadnih zemalja, poput Francuske, Nizozemske, Italije, Austrije, Mađarske i Slovenije. Naše akademkinje su istaknute znanstvenice i umjetnice - Vida Demarin, Dunja Falševac, Vera Horvat-Pintarić, Sibila Jelaska, Nives Kavurić-Kurtović, Koralka Kos, Krista Kostial-Simonović, Antica Menac, Anica Nazor, Vlasta Piližota, Ivanka Petrović, Marija Ujević-Galetović, Alica Wertheimer-Baletić i Milena Žic Fuchs. Sve one doprinose ugledu i kvaliteti HAZU i imidžu Akademije u javnosti.

„Računate li na financiranje HAZU-a i sredstvima EU fondova? HAZU ne samo da računa na korištenje europskih fondova, već je te fondove počeo i koristiti. Odsjek

Lani je Akademija objavila 200 naslova od čega su akademici napisali 21 knjigu

„Kako se HAZU nosi s aktualnom krizom u izdavaštvu? Jeste li ispunili svoje planove? Samo lani Akademija je izdala 114 svezaka raznih publikacija, još 65 izdala su drugi naučnici uz pomoć Akademijine Zaklade, a 21 knjigu napisali su sami akademici, tako da je zahvaljujući Akademiji lani objavljeno ukupno 200 naslova. Dakle, unatoč krizi uspjeli smo ispuniti svoj plan izdavačke djelatnosti koji je uostalom prilagođen okolnostima u kojima živimo. Čini se da će situacija ubuduće biti još teža. No neke publikacije naprosto moramo nastaviti izdavati, poput Foruma, časopisa Razreda za književnost koji izlazi od 1962., a da ne spominjem časopis Rad koji izlazi od 1867. ili Ljetopisa za svaku proteklu godinu koji izlazi od 1877. Među velika Akademijina izdanja ubraja se edicija Hrvatska i Europa koja multidisciplinarno obrađuje sve najbitnije događaje za hrvatsku povijest, društvo, znanost i umjetnost i u sklopu, a koja se izdaje na hrvatskom, engleskom i francuskom jeziku. Upravo traje uređivanje petog sveska, o Hrvatskoj i Europi nakon 1918. To je kapitalno djelo hrvatske kulture koje mnogo znači za promociju Hrvatske u svijetu, a u nas je slabo poznato.

„Zvonko Kusić predsjednikom Josipovićem na proslavi u povodu 150. godišnjice HAZU

„Predsjednik HAZU na najavnoj konferenciji za medije uveći ovogodišnje Noći muzeja

Izlazi iz krize? Radi se o tisuću malih poteza, a ne jednom velikom

za povijest hrvatske glazbe HAZU i njegova upraviteljica nalaze se na čelu međunarodnog projekta Glazbene migracije u rano moderno doba: susret europskog istoka, zapada i juga u kojem sudjeluju četiri zemlje, a koji se financira iz europskog programa HERA (Humanistika u europskom istraživačkom prostoru). Za taj projekt odobreno je milijun eura. To je dobar početak za Akademiju u cjelini.

„Zašto Akademija nema niti jednog počasnog člana? Zakon o HAZU daje tu mogućnost, no od 2002., nakon smrti kardinala Franje Kuharića, više nemamo počasnih članova. Razlog je taj što želimo da tu čast dobiju dosti iznimne osobe iz Hrvatske i inozemstva, prije svega znanstvenici i umjetnici. Počasni članovi bila su primjerice oba hrvatska nobelovca kemičara, Lavoslav Ružička i Vladimir Prelog. To je bio dvostruki nobelovac Linus Pauling, istaknuti kemičar Dmitrij Mendeljejev ili naši najistaknutiji znanstvenici i umjetnici: veličani poput Ivana Kukuljevića, Frane Bulića, Ivana Zajca, Nikole Tesle, Vlaste Bukovca i Ivana Meštrovića. Osobe koje bi bile njihovog ugleda i važnosti, u svijetu i u Hrvatskoj, bile bi kandidati za tu vrstu članstva. S druge strane, današnje najistaknutije osobe hrvatskog znanstvenog i umjetničkog života su redoviti članovi HAZU pa ni ne mogu biti počasni.

„Akademik Siloberti uporno predlaže promjenu imena sustava Akademije. Zašto se čini da je taj sustav nedodirljiv? Poznat je prijedlog da se u prvo izborno glasovanje uključi više srodnih razreda umjesto samo matičnog razreda. Time bi se smanjila subjektivnost koja dolazi dio izražaja u manjoj skupini. S druge strane time se povećavaju šanse onima koji su društveno prepoznatljivi, ali možda slabijeg znanstvenog ili umjetničkog opusa. Nema, međutim, sigurnih dokaza da su taj ili postojeći način biranja objektivniji.

„Je li točno da Srpska akademija siano predlaže suradnju sa HAZU-om da je HAZU prema tome maksimalno rezerviran? Akademija ima intenzivan program međunarodne suradnje, kako bilateralne s više od 30 akademija čiji će se broj nastaviti povećati tako i u asocijacijama ESP (European Science Foundation), ALLEA (All European Academies), EMAN (Euro-Mediterranean Academic Network), IAP (Inter-Academy Panel), IAMP (Inter-Academy Medical Panel), DAC (Danube Academies Conference), Science Europe i dr. Do sada nije bilo službenih prijedloga Srpske akademije za suradnju.